

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ СЕМЕНА КУЗНЕЦЯ

Проректор з навчально-методичної роботи

Каріна НЕМАШКАЛО

МЕНЕДЖМЕНТ ОРГАНІЗАЦІЙ
робоча програма навчальної дисципліни

Галузь знань 07 "Управління та адміністрування"
Спеціальність 073 "Менеджмент"
Освітній рівень другий (магістерський)
Освітня програма "Менеджмент"

Статус дисципліни обов'язкова
Мова викладання, навчання та оцінювання українська

Завідувач кафедри
Менеджменту, логістики та інновацій

Олена ЯСТРЕМСЬКА

Харків
2022

ЗАТВЕРДЖЕНО

на засіданні кафедри менеджменту, логістики та інновацій

Протокол № 1 від 25.08.2022 р.

Розробник(и):

Велика О.Ю., к.е.н., доц. кафедри менеджменту, логістики та інновацій

Козлова І.М., к.е.н., доц. кафедри менеджменту, логістики та інновацій

**Лист оновлення та перезатвердження
робочої програми навчальної дисципліни**

Навчальний рік	Дата засідання кафедри – розробника РПНД	Номер протоколу	Підпис завідувача кафедри

Анотація навчальної дисципліни

Ринкова економіка формує нові вимоги до підприємства, його керівників та працівників. Вони продиктовані ринковою конкуренцією і високими стандартами якості товарів, необхідністю гнучкої реакції підприємства на виробничі та ринкові ситуації, які швидко змінюються. Успіх підприємства багато в чому залежить від здатності керівника передбачити можливі ситуації на підприємстві і на цій основі змінювати структуру виробництва і управління, вводити у виробництво нові види продукції і правильно планувати їх обсяги, інвестиції і прибуток для досягнення максимального ефекту. Менеджмент організацій відіграє особливу роль, перетворюючись на реальний чинник розвитку бізнесу в різних сферах економічної діяльності. Це висуває особливі вимоги до підготовки сучасних професійних керівників – менеджерів, які повинні вміти приймати якісні управлінські рішення, що сприяють оптимізації та вдосконаленню управління.

Навчальна дисципліна "Менеджмент організацій" є обов'язковою навчальною дисципліною та вивчається згідно з навчальним планом підготовки фахівців другого (магістерського) освітнього рівню для освітньої програми "Менеджмент" для всіх форм навчання.

Метою викладання даної навчальної дисципліни є ознайомлення студентів із метою та функціями менеджменту організації як єдиного цілого в їх взаємозв'язку і взаємообумовленості.

Характеристика навчальної дисципліни

Курс	1М
Семестр	1
Кількість кредитів ECTS	5
Форма підсумкового контролю	Залік

Структурно-логічна схема вивчення навчальної дисципліни

Пререквізити	Постреквізити
«Менеджмент», «Теорія організації», «Економіка підприємства», «Стратегічне управління»	«Управління розвитком», «Фінансовий менеджмент», переддипломна практика, дипломна робота магістра

Компетентності та результати навчання за дисципліною

Компетентності	Результати навчання
ЗК2. Здатність до спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності)	РН1. Критично осмислювати, вибирати та використовувати необхідний науковий, методичний і аналітичний інструментарій для управління в непередбачуваних умовах
СК1. Здатність обирати та використовувати концепції, методи та інструментарій менеджменту, в тому числі у відповідності до визначених цілей та міжнародних стандартів	
ЗК3. Навички використання інформаційних та комунікаційних технологій	РН2. Ідентифікувати проблеми в організації та обґрунтовувати методи їх вирішення
СК2. Здатність встановлювати цінності, бачення, місію, цілі та критерії, за якими	

організація визначає подальші напрями розвитку, розробляти і реалізовувати відповідні стратегії та плани	
ЗК6. Здатність генерувати нові ідеї (креативність)	РН3. Проектувати ефективні системи управління організаціями РН11. Мати навички забезпечення особистого професійного розвитку та планування власного часу
СК5. Здатність створювати та організовувати ефективні комунікації в процесі управління	РН4. Обґрунтовувати та управляти проектами, генерувати підприємницькі ідеї
СК2. Здатність встановлювати цінності, бачення, місію, цілі та критерії, за якими організація визначає подальші напрями розвитку, розробляти і реалізовувати відповідні стратегії та плани	РН 5. Планувати діяльність організації в стратегічному та тактичному розрізах
ЗК6. Здатність генерувати нові ідеї (креативність)	РН7. Організовувати та здійснювати ефективні комунікації всередині колективу, з представниками різних професійних груп та в міжнародному контексті
СК1. Здатність обирати та використовувати концепції, методи та інструментарій менеджменту, в тому числі у відповідності до визначених цілей та міжнародних стандартів	
СК10. Здатність до управління організацією та її розвитком на основі інноваційних процесів та управління інтелектуальною власністю	РН10. Демонструвати лідерські навички та вміння працювати у команді, взаємодіяти з людьми, впливати на їх поведінку для вирішення професійних задач
ЗК5. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів)	РН12. Вміти делегувати повноваження та керівництво організацією (підрозділом)
СК5. Здатність створювати та організовувати ефективні комунікації в процесі управління	
ЗК3. Навички використання інформаційних та комунікаційних технологій	РН14. Застосовувати та створювати комплексні управлінські технології, на основі інноваційних і логістичних креативних методів й інструментів для ефективного та результативного управління підприємствами для їх розвитку
СК8. Здатність використовувати психологічні технології роботи з персоналом	

Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Основи менеджменту організацій

Тема 1. Організація як об'єкт управління.

Поняття управління. Цілі та функції управління підприємствами. Сутність та класифікація організацій. Організаційно-правові форми підприємств. Особливості управління підприємствами різних організаційно-правових форм.

Тема 2. Система менеджменту організацій.

Ознаки системи та загальні властивості системи. Класифікація систем. Особливості соціально-економічних систем. Організація як система. Взаємозв'язок між загальними функціями менеджменту та його спеціальними функціями. Життєвий цикл організацій.

Змістовий модуль 2. Управління організацією

Тема 3. Управління організаційними процесами.

Методологія проектування системи управління. Управлінські процедури: ціле визначення, інформаційне забезпечення, аналітична діяльність, вибір альтернативи. Елементи управління: структури, стратегії, системи та процедури, склад персоналу, сума навичок персоналу, стиль керівництва.

Тема 4. Ефективність менеджменту організацій.

Ефективність управління, його аспекти і принципи. Критерії та показники ефективності управління. Чинники, які впливають на ефективність управління.

Перелік практичних занять, питань та завдань до самостійної роботи студентів наведено в таблиці «Рейтинг-план навчальної дисципліни».

Методи навчання та викладання

У процесі викладання навчальної дисципліни «Менеджмент організацій» для реалізації визначених компетентностей освітньої програми та активізації освітнього процесу на лекційних та практичних заняттях передбачено застосування таких методів навчання як: демонстрація ілюстративного матеріалу (теми 1-4), міні-лекції (теми 1-3), робота в малих групах (тема 1), дискусії (теми 2, 3), ділова гра (тема 2), ситуаційні завдання (тема 4), робота з джерелами статистичної інформації (теми 1, 4).

Під час проведення лекційних та практичних занять використовуються: проблемне викладання, пояснювально-ілюстративний та дослідницький методи викладання.

Порядок оцінювання результатів навчання

ХНЕУ ім. Кузнеця використовує накопичувальну (100-бальну) систему оцінювання.

Поточний контроль, що здійснюється протягом семестру під час проведення лекційних, практичних занять і оцінюється сумою набраних балів (максимальна сума – 100 балів; мінімальна сума, що дозволяє здобувачу отримати залік – 60 балів).

Порядок проведення **поточного оцінювання** знань здобувачів відбувається під час практичних занять та виконання завдань.

Лекції: обов'язково для допуску на іспит необхідно мати повний конспект лекцій.

Практичні заняття: виконання здобувачем чотирьох практичних розрахункових завдань (по 10 балів за кожне завдання) дозволить накопичити 40 балів, виконання домашніх завдань – 20 балів. Контроль знань студентів щодо засвоєння матеріалу навчальної дисципліни проводиться впродовж семестру під час двох колоквіумів у вигляді поточних контрольних робіт (по 20 балів кожна), які складаються з тестових завдань за лекційним матеріалом та практичних завдань за кожною темою, та дозволить отримати 40 балів.

Самостійна робота включає пошук, підбір та огляд літературних джерел за заданою тематикою, виконання індивідуальних розрахункових та домашніх завдань, підготовку до контрольних робіт. Результати самостійної роботи перевіряються і оцінюються під час аудиторного поточного контролю – усних опитувань, доповідей і письмових робіт.

Підсумковий контроль знань та компетентностей студентів з навчальної дисципліни здійснюється на підставі проведення заліку, завданням якого є перевірка розуміння студентом програмного матеріалу в цілому, логіки та взаємозв'язків між окремими розділами.

Під час семестрового контролю у формі заліку підсумкова кількість балів з навчальної дисципліни (максимум – 100 балів) визначається як сума (проста) балів за результати успішності здобувача при поточному контролі.

Можлива кількість балів за поточний і модульний контроль упродовж семестру – 100. Здобувача слід вважати атестованим, якщо сума балів, одержаних за результатами підсумкової/семестрової перевірки успішності, дорівнює або перевищує 60.

Сумарний результат у балах за семестр складає: «60 і більше балів – зараховано», «59 і менше балів – не зараховано» та заноситься у «Відомість обліку успішності» навчальної дисципліни.

Рейтинг-план навчальної дисципліни

Тема	Форми та види навчання	Форми оцінювання	Мак бал
1	2	3	4
Змістовий модуль 1. Основи менеджменту організацій			
<i>Аудиторна робота</i>			
Тема 1. Організація як об'єкт управління	Лекція 1, 2. Організація як об'єкт управління		
	Практичне заняття 1-4. Організаційні структури управління підприємством	Перевірка домашніх завдань	5
	<i>Самостійна робота</i>		
	Пошук, підбір та огляд інформації з мережі Internet за заданою тематикою. Виконання домашніх завдань	Перевірка самостійної роботи	10
<i>Аудиторна робота</i>			
Тема 2. Система менеджменту організацій	Лекція 3, 4. Система менеджменту організацій		
	Практичне заняття 5, 6. Розрахунок основних показників ефективності	Перевірка домашніх завдань	5
	Практичне заняття 7, 8. Аналіз впливу організаційних змін на рівень прибутковості організації	Перевірка домашніх завдань	5
		Поточна контрольна робота	20
	<i>Самостійна робота</i>		
	Пошук, підбір та огляд інформації з мережі Internet за заданою тематикою. Виконання домашніх завдань	Перевірка самостійної роботи	10
Змістовий модуль 2. Управління організацією			
<i>Аудиторна робота</i>			
Тема 3. Управління організаційними процесами	Лекція 5, 6. Управління організаційними процесами		
	Практичне заняття 9-12. Розрахунок основних показників ефективності	Перевірка домашніх завдань	5
	<i>Самостійна робота</i>		
	Пошук, підбір та огляд літературних джерел та інформації з мережі Internet за заданою тематикою. Виконання домашніх завдань	Перевірка самостійної роботи	10
<i>Аудиторна робота</i>			
Тема 4. Ефективність менеджменту організацій	Лекція 7. Ефективність менеджменту організацій		
	Практичне заняття 13. Розрахунок основних показників ефективності	Поточна контрольна робота	20
	<i>Самостійна робота</i>		
	Пошук, підбір та огляд літературних джерел та інформації з мережі Internet за заданою тематикою. Виконання домашніх завдань	Перевірка самостійної роботи	10

Рекомендована література

Основна

1. Менеджмент : навч. посіб. / Н.С. Краснокутська, О.М. Нащекіна, О.В. Замула та ін. – Харків : «Друкарня Мадрид», 2019. – 231 с.
2. Основи менеджменту: Конспект лекцій [Електронний ресурс] : навч. посіб. для студентів спеціальності 073 «Менеджмент» освітньо-професійної програми «Менеджмент і бізнес-адміністрування» / КПІ ім. Ігоря Сікорського ; укладачі: Т.В. Лазоренко, С.О. Пермінова.– Електронні текстові дані (1 файл: 560 КБ). – Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2021. – 166 с.
3. Монастирський Г.Л. Теорія організації: підручник. 2-е видання, доповнене й перероблене. – Тернопіль: “Крок”, 2019. – 368 с.

Додаткова

4. Велика О. Ю. Особливості класифікації чинників зовнішнього середовища підприємства / О. Ю. Велика // Інфраструктура ринку. Електронний науково-практичний журнал. – 2019. – Вип. 29. – С. 137-143. – Режим доступу: http://www.market-infr.od.ua/journals/2019/29_2019_ukr/22.pdf.
5. Менеджмент [Електронний ресурс] : навчально-практичний посібник для самостійного вивчення дисципліни у схемах, таблицях, тестах та завданнях / М. В. Афанас'єв, І. Я. Іпполітова, В. В. Ушкальов, І. Г. Муренець ; за заг. ред. В. В. Ушкальова. – Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2021. – 392 с.
6. Менеджмент і адміністрування : підручник для магістрів / Колектив авторів: д.е.н., проф. З.І. Галушка, д.е.н., доц.А.А. Антохов, к.е.н., доц. В.М. Запхляк; к.е.н., доц. Б.Д. Сторощук, к.е.н., доц. Ю.О. Терлецька, к.е.н., доц. Т.Р. Заволічна, к.е.н., ас. І.Я. Кузьмук Чернівці, 2021. – 437 с.

Інформаційні ресурси в Інтернеті

7. Офіційний портал Верховної Ради України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.rada.gov.ua/>
8. ПНС курсу «Менеджмент організацій» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://pns.hneu.edu.ua/course/view.php?id=3782>
9. Державна служба статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.ukrstat.gov.ua.
10. Статистична звітність емітентів України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.smida.gov.ua/db/emitent.